

Fakty XIV i XV wieku

Wielki bunt wójta z Krakowa

W maju 1311r. wójt Albert postanowił wywołać bunt przeciwko Łokietkowi, dążąc do ustanowienia w Polsce władzy świeżo koronowanego na króla Czech Jana Luksemburczyka. Bunt poparło kilka innych małopolskich miast takich jak Sandomierz i Wieliczka. Za Łokietkiem z kolei opowiedział się m.in. Nowy Sącz. Przyczyną wzniesienia buntu były polityczne ambicje patrycjatu, w większości niemieckiego, co zostało już ówczesnie poczytane za zbrojne wystąpienie niemieckie przeciwko legalnej władzy. Do miasta na pomoc przybył książę Bolesław I Opolski. Bunt zakończył się w czerwcu 1312. W Opolu wójt został, z nieznanых powodów, osadzony przez Bolka w więzieniu, a zwolniony po pięciu latach przez książęcego następcę, również Bolka, wyjechał do Pragi, gdzie zmarł. Całe wydarzenie bardzo

wstrząsnęło naszą redakcją jak zarówno naszych czytelników również. Za ten bunt Kraków został ukarany. Ludzie książęcy wyłapywali i ścinali mieszczan nie mówiących po polsku. Po stłumieniu buntu książę Łokietek zakazał w Krakowie prowadzenia ksiąg miejskich po niemiecku.

Niestety dyrektor redakcji oraz sam król zakazał publikowania zdjęcia zwyrodnia-ka.

Zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków !!!

Władysław Łokietek wezwał na pomoc Krzyżaków by pomogli mu odeprzeć ataki Brandenburczyków. Lecz Krzyżacy tylko udawali sprzymierzeńców. Tak naprawdę chodziło im o zajęcie pomorza. Niedługo później w październiku 1308r. niejasnych okolicznościach Krzyżacy usunęli załogę polską z zamku Gdańskiego. Walki toczyły się kilka dni. Pochwyconych rycerzy polskich, załogi Gdańskiej i Brandenburczyków Krzyżacy ścieli. Łokietek próbował z Krzyżakami negocjować. Krzyżacy domagali się zapłaty za odsiecz Gdańską lecz ich żądania przewyższały wartość całego pomorza. Łokietek nie

przyjął ich żądań. Krzyżacy zaproponowali odkupienie pomorza. Władysław Łokietek został panem Pomorza i za odpowiednią sumę chętnie sprzedał tę ziemię. Po dwóch miesiącach oblężenia zdobyli ostatni polski gród Świecie; jego załogą dowodził Bogumił z Pakości. Dzięki zajęciu Pomorza Gdańskiego Krzyżacy zyskali połączenie lądowe z krajami niemieckimi, co bardzo zaważyło na kształtowaniu się samodzielnego państwa zakonnego nad Bałtykiem. Na zdobytych terytoriach pomorskich Krzyżacy wprowadzili administrację zakonną. Reszta rycerstwa uznała rządy zakonne.

Pokój kaliski

Polsko – krzyżacki traktat pokojowy zawarty 8 lipca 1343 w Kaliszu, w wyniku którego Kazimierz trzeci Wielki w zamian za zrzeczenie się praw do ziemi chełmińskiej, michałowskiej i Pomorza Gdańskiego odzyskał od zakonu krzyżackiego Kujawy i ziemię dobrzyńską. Pokój ten oznaczał ustępstwa terytorialne ze strony Polski. Po śmierci Władysława Łokietka władcą naszego kraju został jego najmłodszy syn - Kazimierz. Wraz z jego koronacją zmiana uległa polityka państwa - konflikt polsko-krzyżacki starano się rozwiązać metodami pokojowymi. Następca Benedykta XII, Klemens IV okazał się sprzymierzeńcem Krzyżaków. Król wybrał to, co uważał za rozwiązanie mniej szkodzące Królestwu Polskiemu, czyli pokój. prawdopodobnie Uznawano

jednakże zasadę wcześniejszego zwierzchnictwa króla polskiego nad Pomorzem, ziemią chełmińską i michałowską, Kazimierz Wielki nie potwierdzał Zakonowi praw do Pomorza ani nie nadawał go Krzyżakom, zrzekał się jedynie wszelkich praw do tych ziem. Dużym sukcesem dyplomacji polskiej było zrezygnowanie z wypracowanej w 1335 r. w Wyszehradzie formuły "Pomorza jako wieczystej jałmużny" dla Zakonu. pieniądzech i w naturze. W wypadku podjęcia przez Zakon walki przeciw Polsce, tracił on teoretycznie prawa do otrzymanych darowizn. W taki oto sposób doszło do zawarcia wieczystego pokoju polsko-krzyżackiego noszącego miano pokoju kaliskiego .

ZJAZDY W WYSZEHRADZIE

Były to spotkania władców Polski (Kazimierza Wielkiego), Czech (Jana Luksemburczyka) i Węgier (Karola Andegaweńskiego), które odbyły się w listopadzie 1335 i latem 1338 lub 1339 roku. Celem pierwszego zjazdu z 1335 było rozstrzygnięcie przynależności państwowej Pomorza Gdańskiego i Kujaw oraz sporu między Janem Luksemburskim i Kazimierzem Łokietkowiczem o koronę polską. W sprawie Pomorza i Kujaw sąd arbitrażowy władców Czech i Węgier wydał wyrok, na mocy którego Zakon miał zatrzymać Pomorze i ziemię chełmińską, a zwrócić Polsce Kujawy i ziemię dobrzyńską. Natomiast w sprawie sporu o koronę Jan Luksemburski, król Czech i Polski, zażądał od Kazimierza III, króla Polski (Krakowa), 20 000 kop groszy praskich. Kazimierz zaakceptował te warunki.

Celem drugiego zjazdu z 1338 lub 1339 było ułożenie stosunków z Czechami. Kazimierz zgodził się nie naruszać czeskiego stanu posiadania na Śląsku i Mazowszu i zobowiązał się nie wywierać nacisków w jakiegokolwiek formie aby księstwa te przeszły pod jego zwierzchnictwo. Jednak by umowa mogła wejść w życie, musiał się na nią zgodzić Karol, król Węgier. W zaistniałej sytuacji Kazimierz wyznaczył na swego następcę w razie bezpotomnej śmierci Ludwika, królewicza węgierskiego. Inaczej mówiąc, w zamian za "umowę na przeżycie" Polska otrzymywała prawa do Rusi.

POKÓJ NAMYSŁOWSKI

ROK 1348 - Namysłów na kilka dni znalazł się w centrum wydarzeń Europy Wschodniej, a dzięki pokojowi namysłowskiemu jego nazwa zapisała się w historii. Podpisany jesienią 1348 r. pokój namysłowski kończył trwającą od trzech lat polsko-czeską wojnę o panowanie nad Śląskiem. Zawarcie 22 listopada 1348 r. - pokoju między królestwami Polski i Czech było tylko pozornym rozwiązaniem konfliktu. Bezpośrednią przyczyną wojny była aktywna polityka Polski w rejonie. Zwycięski konflikt o pograniczną Wschowę z książętami Żagania, Ścinawy i Oleśnicy (rządzonej przez Konrada, księcia Namysłowa w l. 1312-23) oraz zawiązanie sojuszu z cesarską dynastią władających Bawarią i Brandenburgią Wittelsbachów nie mógł ujść uwadze władającego Czechami Jana Luksemburskiego.

Kolejne lata przyniosły stagnację konfliktu. Ważnym wydarzeniem była rycerska śmierć króla Jana w bitwie z Anglikami pod Crécy 26 sierpnia 1346. Jego następcą został Karol IV Luksemburski. Wybór miejsca podpisania traktatu był zapewne nieprzypadkowy. Namysłów był już wówczas usytuowany przy ważnych szlakach komunikacyjnych. Znaczenie miało również przygraniczne położenie miasta, stanowiącego wówczas własność Kazimierza III, który dzierżył Namysłów, Buczynę, Wołczyn i Kluczbork na mocy zastawu z 1341 r. Jakie były warunki układu? Zachowanie wiecznej miłości i przyjaźni między obiema stronami od tej pory Polska i Czechy nigdy nie znalazły się w stanie wojny.

